

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 6.2.2026

Sayı: 625

10/3717

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında, deprem bölgelerinde kimliği tespit edilemeyen, ailesine ulaşılamayan ve akıbeti hâlen belirsizliğini koruyan çocuklara ilişkin ciddi iddialar kamuoyuna yansımıştır. Aradan geçen zamana rağmen bu çocukların nerede oldukları, kimlerin sorumluluğunda buldukları ve hangi idari ve hukuki denetim mekanizmalarıyla takip edildiklerine ilişkin kamuoyunu tatmin edecek şeffaf ve kapsamlı bir açıklama yapılmamıştır.

Depremi ardından Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan önceki araştırma önergelerinde, resmî kayıtlara göre kayıp olduğu bildirilen kişiler arasında çocukların da bulunduğu ifade edilmesine rağmen, bugün itibarıyla bu çocukların akıbetine ilişkin belirsizlik devam etmektedir. Çocukların korunması, devletin devredilemez, ertelenemez ve vazgeçilemez temel sorumlulukları arasında yer almaktadır.

Deprem gibi olağanüstü bir afetin ardından, ailesinden kopan, refakatsiz kalan veya sağlıklı biçimde kayıt altına alınamayan çocukların; istismar, insan ticareti, yasa dışı evlat edinme, zorla alıkonulma ve organize suç ağları gibi ağır suçların hedefi hâline gelmiş olabileceğine dair iddialar, meselenin tüm yönleriyle ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu çerçevede, deprem sonrası kaybolan çocuklara ilişkin iddiaların, ilgili kamu kurumlarının sorumluluk ve denetim yükümlülüklerinin ve yürütülen süreçlerin bütün yönleriyle araştırılması gerekmektedir.

Bu nedenlerle, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca, deprem sonrası kaybolan çocuklara ilişkin hususların araştırılması amacıyla bir **Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.**

Hakan Şeref OLGUN
Afyonkarahisar Milletvekili

GEREKÇE

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler, yalnızca büyük bir can ve mal kaybına yol açmamış; aynı zamanda kamu yönetimi, kayıt sistemleri ve sosyal koruma mekanizmaları açısından da ciddi zafiyetleri ortaya çıkarmıştır. Bu zafiyetlerin en ağır ve telafisi en güç sonuçlarından biri, deprem sonrasında kimliği tespit edilemeyen, ailesine ulaşılamayan ve akıbeti hâlen belirsizliğini koruyan çocuklara ilişkindir.

Depremi ardından kamuoyuna yansıyan bilgilerde, kayıp olduğu bildirilen kişiler arasında çocukların da bulunduğu ifade edilmiş; ancak aradan geçen süreye rağmen kaç çocuğun hâlen kayıp olduğu, bu çocukların nerelerde bulunduğu ve kimlerin sorumluluğunda oldukları hususunda kamuoyunu tatmin edecek şeffaf ve kapsamlı bir açıklama yapılmamıştır. Sahada faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları tarafından yapılan çalışmalar ise kayıp çocuklara ilişkin başvuru sayısının resmî açıklamaların üzerinde olabileceğine dair ciddi iddiaları gündeme getirmiştir.

Öte yandan, Türkiye İstatistik Kurumu'nun çocuklara ilişkin kayıp ve kaçırılma verilerini 2016 yılından itibaren kamuoyuyla paylaşmayı durdurmuş olması, bu alandaki denetim ve şeffaflık sorununu daha da derinleştirmektedir. Özellikle olağanüstü dönemlerde çocukların maruz kalabileceği riskler dikkate alındığında, devletin elindeki en temel istatistiki verilerin kamuoyundan gizlenmesi kabul edilebilir değildir.

Son dönemde uluslararası kamuoyunda yeniden gündeme gelen Epstein vakası, çocukların yalnızca bireysel suçların değil; insan ticareti, satılma, yasa dışı evlat edinme, zorla alıkonulma ve organize suç ağları gibi çok boyutlu ve uluslararası nitelik taşıyan suç yapılarının hedefi hâline gelebildiğini açıkça ortaya koymuştur. Bu tür suçların ortak özelliği, denetimin zayıfladığı, kayıt sistemlerinin aksadığı ve kamu otoritesinin fiilen etkisizleştiği olağanüstü dönemlerden beslenmesidir.

Bu çerçevede, 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilendiği belirtilen 5 yaşında bir çocuğun, ailesi veya yasal vasisi olmaksızın Hollanda'da tek başına bulunması, deprem sonrası çocukların korunmasına ilişkin mekanizmaların ne denli zafiyet içerisinde olduğunu somut biçimde ortaya koymuştur. Söz konusu çocuğun hangi kişi veya kişiler tarafından, hangi yollarla ve hangi idari ya da hukuki denetim mekanizmaları devre dışı bırakılarak Türkiye dışına çıkarıldığı hususu kamuoyuna açıklanmamıştır.

Bu olay, tekil ve istisnai bir vaka olarak değerlendirilemez. Zira deprem gibi olağanüstü bir afetin ardından refakatsiz kalan, ailesinden kopan veya yeterli biçimde kayıt altına alınamayan çocukların yurt dışına çıkarılmalarına ilişkin süreçlerde hangi kurumların sorumluluk üstlendiği, hangi kayıt ve takip sistemlerinin işletildiği ve hangi denetim mekanizmalarının fiilen devrede olduğu belirsizliğini korumaktadır. Tek bir çocuğun dahi bu şekilde

ülke dışına çıkarılabilmış olması, benzer durumda olan başka çocukların da kayıt dışı yollarla yurt dışına çıkarılmış olabileceği ihtimalini güçlendirmektedir.

Bu durum, çocukların istismar, insan ticareti, yasa dışı evlat edinme veya organize suç ağlarının hedefi hâline gelmiş olabileceği yönündeki endişeleri artırmakta; devletin çocukları korumaya yönelik yükümlülüklerinin afet sonrası süreçlerde ne ölçüde yerine getirildiğinin kapsamlı biçimde araştırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu tablo, meselenin yalnızca sosyal ya da idari bir sorun olmadığını; çocukların güvenliği, kamu denetimi ve uluslararası organize suçlarla mücadele açısından son derece ciddi sonuçlar doğurabilecek, çok boyutlu bir kamu sorunu olduğunu açıkça göstermektedir.

Bu nedenle, deprem sonrası kaybolan çocukların gerçek sayısının tespiti, bu çocukların nerelerde ve kimlerin sorumluluğunda bulunduğu belirlenmesi, istismar, insan ticareti, yasa dışı evlat edinme veya organize suç ağlarına dâhil edilip edilmediklerinin araştırılması, yurt içi ve yurt dışına çıkarılmalarına ilişkin süreçlerin incelenmesi ve ilgili kamu kurumlarının görev, yetki ve sorumluluklarını yerine getirip getirmediğinin ortaya konulması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kapsamlı bir **Meclis Araştırması açılması zorunludur.**

İSİM - SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Xylyke Türkay TAŞ	Adana	
Turan YALDIR	Aksaray	
Ahmet ERGÖZ FAKİBARA	Ankara	
Yüksel ARSLAN	Ankara	
İlgür POYRAZ	Antalya	
Ömer KARAKAŞ	Aydın	
Yüksel Sekuk TÜRKÖZÜ	Bursa	
Hasan TOKTAŞ	Bursa	
Mehmet AKALIN	Edirne	
Mehmet Mustafa GÜRBAK	Erzurum	
Adnan Sedik GİRKİN	Haray	
Burak AKBURAK	İstanbul	
Fatih BEYAZ	İstanbul	
Hüseyin KIRKINAR	İzmir	
Burhaneddin KOCAMAZ	Manisa	
Metin ERGÜN	Muğla	
Selcan TAŞCI	Tekirdağ	
Yavuz AYDIN	Trabzon	
Jülgülh KAYAR	Yozgat	
Yasin ÖZTÜRK	Develi	